

Valtuustoaloite Kv 13.6.2022 Alaviiri Espoon kaupunkiin vastuutettavasta kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattorista

Valtuustoaloite: Espoon kaupunkiin vastuutetaan kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori, jonka tehtävänä on rakentaa monimuotoisia verkostoja ihmisten, yhteisöjen, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Espoo-tarinan tavoitteiden välille

Valtuustoaloite, jonka avulla turvataan jo olemassa olevat erilaiset toimivat yhteistyökäytännöt ja toimintamallit kulttuuritoimijoiden kanssa ja jonka avulla huolehditaan, että nämä myös säilyvät Espoossa ja että näitä luonnollisesti myös vahvistetaan ja kehitetään yhteistyössä edelleen koko hyvinvointialueella.

Taide keinona mahdollistaa rikkaan, ratkaisukeskeisen, uusia innovaatioita synnyttävän ajattelun, ja tällaista ajattelun kehitystä ja kasvattamista kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori tekisi Espoossa. Tavoitteena on siis rakentaa näköaloja, rohkeutta, siltoja ja yhteyksiä sekä uudenlaista ja innovatiivista ajattelua. Espoossa tulee kaikki keinot ottaa käyttöön mielen hyvinvoinnin tukemiseen ja kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin, myös kulttuuri! Meidän on luotava toimivat rakenteet yhteistyölle kulttuurihyvinvointipalveluiden yhdyspintatoimijoiden mm. sivistystoimen, kuntien kulttuuripalveluiden, järjestöjen, kirjastojen, nuorisopalveluiden sekä toisen asteen kanssa, unohtamatta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialuetta.

Taiteen ja kulttuurin vaikutuksista hyvinvoinnin ja terveyden tukena on viime vuosina julkaistu runsaasti arvokasta tietoa. Ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen taide ja kulttuuri tuottavat laaja-alaisesti vaikuttavaa toimintaa, merkityksiä ja kokemuksia, joilla tiedetään olevan myönteinen vaikutus. Kulttuurihyvinvoinnin toteuttamisessa korostuu tavoitteellinen, monialainen ja pitkäjänteinen yhteistyö eri tahojen välillä. Meidän tulee nyt kiinnittää huomio kulttuurihyvinvoinnista puhuttaessa siihen, suunnataanko taidetoiminta ennaltaehkäiseviin palveluihin vai hoidon ja kuntoutuksen tueksi. Toki talouden näkökulmasta ennaltaehkäisevä toiminta on tuottoisinta. Hyvät ja saavutettavat kulttuuripalvelut ylläpitävät ja tukevat hyvinvointia ja terveyttä. Ennakoiva toiminta voidaan nähdä laaja-alaisena vaikuttavana taidekasvatuksena, taide- ja kulttuuriharrastuksena sekä näihin ohjaavana toimintana, kohdennettuna tai etsivänä kulttuurityönä. Taideharrastuksiin ohjaava neuvonta, kulttuurireseptit, kohdennettu kulttuurinen koulu- ja nuorisotyö sekä voimauttava, toimijuutta edesauttava yhteisötaidetoiminta esimerkiksi työllistämistoimien palveluissa ovat mm. marginalisoitumista, syrjäytymistä, yksinäisyyttä ja terveysuhkia ehkäisevää toimintaa. Ennakoiva kulttuuritoiminta kannattaa luonnollisesti ohjata kaikenikäisille ihmisille sen myönteisten vaikutusten takia. Kulttuurihyvinvointitoiminnan vaikutukset tulevat näkyviin pitkällä aikavälillä. Kenties tästä syystä toiminnan rahoittamiseen ei vielä ole löytynyt valtakunnallista ratkaisua.

Nyt Espoossa on syytä kiinnittää toiminnan rahoittamisessa huomio siihen, että kulttuurihyvinvointi kirjataan toimintasuunnitelmiin ja strategioihin. Toimintasuunnitelmaan kirjattu toiminta tulee kirjata talousarvioon. Kulttuurihyvinvoinnin rahoittamisen tavoitteena tulee olla pysyvä budjettirahoitus. Nostan esiin erityisesti huomion, että taiteella ja taidekasvatuksella on todettu lasten ja nuorten kohdalla olevan kokonaisvaltaisia hyvinvointivaikutuksia: oppimisvalmiuksien vahvistumisen lisäksi muun muassa käyttäytymisen ongelmien on havaittu vähenevän. On aidosti vahvaa empiiristä näyttöä, että taidekasvatuksella on suotuisia vaikutuksia oppimiseen, hyvinvointiin ja sosiaalisten taitojen kehittymiseen. Laadukas taidekasvatus vahvistaa koululaistaitoja, identiteettityötä, itsetunnon rakentumista ja ennen kaikkea toisen kohtaamista. Kulttuuripalveluiden käyttö ja kulttuurinen harrastustoiminta ovat yhteydessä hyväksi koettuun terveydentilaan, hyvään elämänlaatuun sekä matalaan ahdistuneisuuteen ja masentuneisuuteen. Taidetoiminta mahdollistaa inhimillisen kohtaamisen. Taiteen ja kulttuurin avulla ratkotaan elämänlaatuun, merkityksellisyyteen, yksinäisyyteen tai toivoon liittyviä haasteita.

Espoolaisten kulttuurisista oikeuksista huolehtiminen on tärkeä osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä syrjäytymisen ennaltaehkäisemistä. Toiminnan juurtuminen on tärkeää, jotta pystytään tunnistamaan yksilökohtaisesti haasteita, joiden tukemiseksi taidetoiminta sopii. Kulttuurihyvinvointiin liittyvä työ on monialaista ja tarvitsee tuekseen toimialat ylittäviä työryhmiä niin kuntien kuin koko alueen osalta. Juurtumisen kannalta on keskeistä, että kokonaisuuden koordinoimiselle nimetään vastuuhenkilö. Vastuuhenkilö vastaa toiminnan suunnittelusta ja seurannasta sekä huolehtii siitä, että sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä ennaltaehkäisevän toiminnan piirissä varataan suunnitelmallisesti määrärahat taide- ja kulttuuritoiminnalle. Meillä on olemassa erilaisia toimivia yhteistyökäytäntöjä ja toimintamalleja kulttuuritoimijoiden kanssa ja nyt on huolehdittava, että nämä myös säilyvät Espoossa ja luonnollisesti näitä tulee myös kehittää edelleen yhteistyössä koko hyvinvointialueella.

Tällä aloitteella me valtuutetut haluamme esittää, että Espoon kaupunkiin vastuutetaan kulttuuri- ja hyvinvointikoordinaattori, jonka tehtävänä on rakentaa monimuotoisia verkostoja ihmisten, yhteisöjen, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Espoo-tarinan tavoitteiden välille.

Espoossa 13.6.2022

Kaisa Alaviiri, valtuutettu, Kokoomus

Karimäki Johanna
Ruoho veera
Kilpijoki Kerttu-Liisa
Värmälä Johanna
Lindholm Julia
Kling Eero
Kauma Pia
Nores Mia
Pentikäinen Aulikki
Järvenpää Kaarina
Hietanen-Tanskanen Ira
Laiho Mia
Kivekäs Liisa
Räf Marika
Råman Diana
Markkula Markku
Juuti Sini
Hopsu Inka
Hyrkkö Saara
Nieminen Pinja